

Pátek

LIDOVÉ NOVINY

29. září 2023 Č. 39 – samostatně neprodejné

MOJE PROSBA

Zpěvačka **MARIKA GOMBITOVÁ** o dětství na východě Slovenska,

o tom, co jí pomohlo vrátit se po úrazu zpátky na pódium

- a o písni, která toho o ní prozrazuje nejvíc.

ZPÍVÁM KAŽDÝ DEN

Slovenská zpěvačka **MARIKA GOMBITOVÁ**
o práci u soustruhu, emocích při zpívání a taky o tom,
co je dobrého na sociálních sítích.

Text:

Martina Oplatková

Už několik desítek let patří ke stálým slovenské pop-music. Její nezaměnitelný hlas slyšíme z rádia, známe ji z televizních záznamů a starších vystoupení – a nyní se Marika Gombitová vrací k českým fanouškům: na leden chystá dva velké koncerty v O₂ areně. Její písně jsou působivé a plné emocí – a její životní příběh inspirací pro ty, kdo se nevzdávají a dokážou se přenést i přes překážky, které život přináší: zpěvačka je od svých čtyřiaadvaceti let upoutána na vozík, přesto nikdy nepřestala vystupovat.

Marika Gombitová působí na první pohled křehce, ale je evidentní, že má obdivuhodnou vnitřní sílu. Ač byla při setkání v luxusním pražském hotelu unavená po kolotoči rozhovorů a natáčení pro televizi, ochotně a s úsměvem hovořila o své kariéře i o tom, co pro ni znamená podpora fanoušků.

Vidíte rozdíl mezi českým a slovenským publikem? Stává se vám, že by tady posluchači nějakým textům nerozuměli?

Myslím, že rozdíly mezi posluchači nejsou, vnímám je úplně stejně, ať jsou to Češi, nebo Slovinci. Důležitá je energie, kterou si navzájem vyměňujeme. A to se děje jak v Česku, tak na Slovensku úplně stejně. Nad tím, že by fanoušci nerozuměli slovům, která zpívám, jsem nikdy neuvažovala. Ale je pravda, že je to možné. Je to už dlouho, co se naše země rozdělily, a tím pádem se vzdálily i jazyky – ale já ten pocit nemám ani jsem nikdy neměla.

Je pro vás dnes, v sedmašedesáti letech, náročnější zpívat než v mládí? Musíte se třeba víc připravovat, víc odpočívat?

Musím si hlavně udržovat fyzickou. Takže hodně cvičím, posiluju ruce, s činkami i jinak. A zpívám, hodně zpívám, každý den. Je to samozřejmě jiné, než to bylo, když mi bylo dvacet. Dokud jsem mohla chodit, byla příprava úplně jiná, měla jsem jiné držení těla, dobrou fyzickou kondici – řekla bych, že tenkrát mi to zpívalo úplně samo. Ale když zpíváte vsedě, je to s udržováním kondice zcela jiné. A také je důležité, abych se při zpívání dobře cítila, abych z toho měla radost. Pokud nemáte radost z činnosti, které se nejvíc věnujete, je zbytečné to dělat!

Začínala jste velmi mladá, možná už to bude nějakých padesát let.

Začínala jsem v kapele svých bratrů, takže zpívám už od nějakých čtrnácti let. Potom jsem šla do skupiny Profily, pak do Modusu. Permanentně tedy zpívám od nějakých sedmnácti. Skončila jsem střední a udělali jsme zkoušky s kapelou, takže profesionálně dejme tomu od devatenácti.

Kolik vás bylo sourozenců a kolikátá v pořadí jste byla vy?

Já jsem poslední. Mám tři bratry a jednu sestru. Byli zlatí, krásně se o mě starali, opatrovali mě. Měla jsem hezké dětství, dodnes se o něj opírám.

Jaké to tehdy bylo na východoslovenské vesnici?

▣ Hodně cvičím, posiluju ruce, s činkami i jinak. Dokud jsem mohla chodit, byla příprava úplně jiná, tenkrát mi to zpívalo úplně samo! ▣

VÝBĚR Z HITŮ MARIKY GOMBITOVÉ

Úsmev

(se skupinou Modus)

Vyznanie

Mami, mami

Taký pár

(s Karlem Gottem)

Chlapci v pasci

Koloseum

Malá smutná baletka

V slepých uličkách

(s Miroslavem Žbirkou)

Kříž

Nespálme to krásne v nás

(s Miroslavem Žbirkou)

To, čo je v nás

(s Vašem Patejdlom)

Prošba

Pocházíte z Turan nad Ondavou, které si asi čeští čtenáři nejdřív musejí najít na mapě...

Odmalička mě přitahoval kostel, tam jsem pravidelně chodila, jsem věřící člověk. Chodívala jsem tam s otcem, který hrál na varhany, zpívala tam... Chodila jsem často taky do lesa, do přírody, měli jsme zvířata. A i když jsem pak byla na střední škole v Košicích, jezdila jsem domů každý víkend.

Mluvili jste doma jazykem, kterému by běžný Slovák moc nerozuměl?

Ano, hovořili jsme východňárčinou, hutorili jsme. Dnes už tak nemluví, jenom když si děláme srandu s blízkými kamarádkami Evičkou a Andreou, protože jsme všechny Východňárky. To si někdy z legrace pohutoríme!

Zapíváte si taky ještě někdy se svými sourozenci, když se sejdete?

A zpívali jste tehdy hlavně folklor, nebo spíš moderní hudbu?

Se sourozenci se samozřejmě stýkáme, oni už ale mají své rodiny, takže už nezpíváme. Tenkrát v dětství jsme zpívali dobové hity, které jsme si kupovali na deskách – ale východňárský folklor je jinak skvělý! Na střední škole jsem mívala i kroj, byla jsem v taneční skupině Šrúbkári, protože jsem studovala strojní průmyslovku.

Jak jste to tehdy zvládala, když jste místo konzervatoře, kam vás nevzali, dělala průmyslovou školu?

Těžko, velmi těžko. V té době už jsem zpívala. Jezdili jsme na koncerty, vystupovali, a k tomu jsem měla ve škole spoustu rýsování, hodně látky k učení. Dělala jsem u soustruhu, s železem jsem v rámci praxe pracovala. A hodně jsem chyběla, bylo těžké skloubit to všechno dohromady. Ale snažila jsem se dělit čas mezi školu a kapelu tak, abych nic neodflákla, a až když jsem odmaturovala, dala jsem se už jen na hudbu – a nikdy jsem toho nelitovala.

Už jste nechtěla dál studovat třeba profesionální zpěv?

Ne, já jsem předtím chodila do lidové školy umění ve Stropkově, takže v notách se vyznám. Pomáhá mi to, když skládám, vím, jak pracovat s melodií, a to mi postačuje. Tehdy jsem chtěla zpívat před publikem, a jakmile tohle zažijete, nabíjí vás to.

Potom jste se skupinou Modus odešla do Bratislavy. Co tomu tenkrát říkali rodiče?

Nebyli nadšení. Otec to jako hudebník vzal, miloval hudbu, byl vždycky můj velký vzor. Hrála jsem tehdy i na kytaru a na bicí... Ale maminka neměla radost. Nechtěla, abych šla do showbizny, abych vůbec hrála a zpívala.

Jak jste se seznámila se skupinou Modus, s níž jste dlouho vystupovala?

Na škole jsem vystupovala s jedním orchestrem a tam si mě všiml Janko Lehotský z Modusu. Poprosil vedoucího toho orchestru, ale ten mě nechtěl uvolnit, protože potřeboval zpěvačku. Ale nakonec se to povedlo – a tak jsem přišla do Modusu. Z mé košické skupiny Profily jsme se pak tři stali členy skupiny Modus.

Vzpomenete si na nějakou klíčovou událost své rané kariéry? Co vlastně rozhodlo o vašem úspěchu?

Byla to Bratislavská lyra 1977, kam jsme dorazili jako neznámá kapela – a vyhráli jsme! A pak už se to všechno vezlo... Potom přišla další Lyra, pak jsme jeli na turné do zahraničí. Bylo to krásné. Umístili jsme se na jednom festivalu ve Švýcarsku, kde jsme zpívali v němčině, uměla jsem ji ze školy. Pak jsem také účinkovala na festivalu v Sopotech.

Po tomto šťastném období, kdy jste s kapelou vystoupali až na vrchol, přišel úraz, v roce 1980 jste skončila po autonehodě na vozíčku. Je fascinující, jak rychle jste se ale dokázala vrátit, natáčet desky a koncertovat. Celá osmdesátá léta jste byla nesmírně aktivní. Jak se na to dnes díváte?

Také to na sobě dnes obdivuju. (*směje se*) Tolik odvahy jsem měla! Nejdříve to bylo samozřejmě těžké, znovu začínat poté, co jsem skončila na vozíčku. Ale pochopila jsem, že lidé mě chtějí vidět, chtějí mě slyšet i tak – a to bylo nesmírně posilující. Proto jsem začala koncertovat, i když jsem zpočátku váhala.

V posledních třiceti letech střídáte období, kdy koncertujete, s časem, kdy odpočíváte. Co jste obvykle dělala, když jste zrovna nehrála?

Stále jsem na sobě pracovala. Jen mě nebylo vidět. A ke koncertům jsem se pokaždé vrátila, kontakt s publikem a fanoušky je pro mě důležitý. Nejzajímavější pro mě je, když třeba po koncertě někdo přijde, podá mi ruku a řekne: Děkuji, bylo to super! To jsou nejkrásnější chvíle v životě. A mám radost i ze sociálních sítí, díky kterým mám kontakt s fanoušky.

Před časem jste se taky vrátila na rodný východ...

Žiju v Bratislavě, ale spoustu času trávím na východě Slovenska, nedaleko rodné vesnice. To je prostě kraj mého srdce, kam patřím.

Písně si velmi často sama skládáte. Jak to probíhá? Nejdřív se v hlavě urodí melodie a pak text, nebo zhudebníte texty, které vás osloví?

Většinou komponuju tak, že si sednu za klavír, hraju si a hraju, až se to navrhne, až melodie přijde a usadí se. Důležité jsou pro mě emoce, které při tom prožívám. Vycházím z toho, co dělám, co zažívám, kdo mě inspiruje, co mě inspiruje... Obvykle tedy nejdříve složím melodii a pak ji dám otextovat, texty si sama nepíšu.

Spolupracujete s Kamilem Peterajem, který vám píše texty už desítky let.

Je autorem řady písní i pro Elán či Richarda Müllera. Jak byste popsala vaše profesní partnerství? Nepřete se spolu někdy nad textem?

Upřímně můžu říct, že se nehádáme nikdy. On mě dobře zná a nádherně vystihne, co cítím. Píše mi text na míru, je v tom geniální. Jeho texty jsou nádherné, mají hloubku, smysl. Písnička musí mít příběh – a to on umí, napsat příběh, který osloví publikum a zasáhne jej emocemi.

Zkoušela jste někdy psát sama i text?

Myslím si, že na to nemám talent. Jednu písničku jsem si napsala, jde o píseň Prosba, ve které jsem se upřímně vyjádřila k jistému období svého života. Ale jinak si myslím, že písně mají psát textaři, kteří na to ten talent mají, mají s tím zkušenosti, a já na ně mám opravdu štěstí. V minulosti mi dobré texty napsali třeba i pánové Boris Filan či Peter Guldan. Ten mi otextoval první píseň, kterou jsem složila – Prstienky z trávy.

Pro české fanoušky chystáte na leden příštího roku dva koncerty v pražské O₂ areně. Jak na svůj velký koncertní návrat do Prahy těšíte?

Je pravda, že už je to docela dlouho, co jsem v Praze vystupovala. Naposledy jsem tu byla v roce 2017, takže mě čeští fanoušci šest let neviděli. Dostala jsem nabídku od producenta Tomáše Ságla – a souhlasila jsem. Velmi se na ta vystoupení těším. Vnímám koncerty jako službu pro své fanoušky, kterým tak můžu poděkovat za podporu a lásku.

Máte v plánu uvést i něco nového?

Ano, chtěla bych uvést koncertní verzi dvou úplně nových písniček – to bude takový malý dárek pro fanoušky.

Poslední desku jste natočila v roce 1994, od té doby přibýly jen jednotlivé skladby. Máte už v šuplíku dost materiálu na novou desku?

Písniček mám dost, ale zatím nemůžu říct, kdy natočím novou desku. Myslím, že na to musí přijít čas, netrvám na ní. Jde o to, aby na ni bylo co dát, ne aby vznikla jen kvůli tomu, že už jsem dlouho žádnou desku nenatočila. Až to přijde, tak to přijde.

S jakými písněmi si vás posluchači nejvíce spojují?

Je zajímavé, co přinesla současná moderní doba spojená s komunikačními technologiemi. S fanoušky komunikuji přes sociální sítě a velmi často dám na jejich názor, na jejich přání, které písně by na mých koncertech nejraději slyšeli. Je jasné, že některé písně zařazují pokaždé, ale je také spousta takových, u kterých vycházím z toho, co si nejvíce přejí fanoušci. Každý má svou písničku a já bych jim chtěla aspoň z poloviny vyhovět. Samozřejmě se to musí doladit i s kapelou, abychom se všichni cítili dobře, když společně hrajeme. Když o tom teď přemýšlím, vlastně mě překvapuje, že si posluchači velmi často přejí třeba právě Prosbu, kterou jsem sama otextovala. Asi proto, že je hodně osobní...

Některé vaše písně jsou plné bolesti, až tragiky. To není úplně běžné, přesto se hodně hrály a hrají v rádiích. Napadá mě třeba Malá smutná baletka, příběh o sebevraždě mladé dívky. Čím to je, že ji publikum tak vřele přijalo?

To je věc autorů, v tomto případě Vaša Patejdla a Kamila Peteraje, já jsem ten příběh jen zprostředkovala... Zpívám ho dodnes velice ráda, i jiné písně, které vám mohou připadat velice smutné.

Jak vzpomínáte na natáčení svých duetových hitů s Vašem Patejdem a s Miroslavem Žbirkou, kteří nás bohužel nedávno opustili?

S oběma – a stejně tak s Karlem Gotem – jsem zpívala krásné duety a byla to vždy radostná spolupráce, ale vyprávět o nich teď nechci. Mohu říci jen: Pokoj jejich duši... Vzpomínky jsou tady s námi napořád.

Díváte se na pořady jako Československá SuperStar?

Myslíte, že to dnes mají začínající zpěváci jednodušší, než jste to měli vy?

Dívám se na SuperStar, ale je mi těch mladých lidí spíš líto. Protože se rychle dostanou nahoru a pak se na ně stejně rychle zapomene. Některým se podaří udělat kariéru, ale většině ne – a to musí být frustrující. Pomalá, poctivá cesta vzhůru s důležitými úspěchy i neúspěchy se mi zdá trvalejší.

Co vám dělá radost, když nekoncertujete a máte čas na sebe?

Dívám se na filmy, mám ráda dokumenty a třeba i thrillery. Ráda jsem v přírodě, mezi zelení. A mám tři pejsky a to jsou moji miláčci. Pomáhají mi v tom, co mě potkává, dávají mi radost z obyčejných věcí i jakýsi nadhled. Vždyť nejdůležitější je, abychom byli zdraví a spokojení s tím, co máme, a užívali si života, jak jen to jde.

MARIKA GOMBITOVÁ (67)

Narodila se 12. září 1956 v Turanech nad Ondavou. Vystupovat začala ve skupině svých starších bratrů, při studiu strojní průmyslovky v Košicích zpívala se skupinou Profily. Po maturitě začala profesionální kariéru se skupinou Modus. V roce 1977 zvítězili v soutěži Bratislavská lyra (s písní Úsmev). Následovaly další úspěchy i účasti v mezinárodních soutěžích, se skupinou i sólově. V roce 1980 se objevila s Miroslavem Žbirkou v televizním muzikálu Neberte nám princeznu, který je na Slovensku dodnes velmi populární. Dne 30. listopadu 1980 utrpěla zranění při autonehodě, řídila její kamarádka. Od té doby je upoutána na vozík. Přesto se brzy vrátila k natáčení a koncertování. Natočila celkem devět sólových alb, zatím poslední Zostaň v roce 1994. Od té doby se ale několikrát připomněla jednotlivými hity. V roce 2018 obdržela ocenění Pribinův kříž 1. stupně.

